

Projekat finansira
Evropska unija

**Regionalni program lokalne demokratije na zapadnom Balkanu 2
ReLOaD2**

**Analiza raspodjele finansijskih sredstava
prema organizacijama civilnog društva
u Gradu Prijedoru**

Juli 2022

Sadržaj

Skraćenice	3
Spisak tabela	4
Opće informacije o projektu	6
Obuhvat analize i metodološki pristup	8
Analiza postojeće dokumentacije JLS	9
Upitnik	9
Intervju	10
Pregled pravne regulative za finansiranje organizacija civilnog društva u Gradu Prijedoru.....	11
Analiza procedura za dodjelu sredstava.....	13
Uporedni prikaz postojećih praksi sa LOD metodologijom	18
Kvantitativna analiza dodijeljenih sredstava	21
Osvrt na izvještaje o provedenoj finansijskoj reviziji.....	26
Zaključak.....	27
Preporuke	28

Skraćenice

BiH	- Bosna i Hercegovina
JLS	- jedinica(e) lokalne samouprave
KM	- konvertibilna marka
LOD	- Projekat jačanja lokalne demokratije
OCD	- organizacija(e) civilnog društva
ReLOaD	- Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu
RS	- Republika Srpska

Spisak tabela

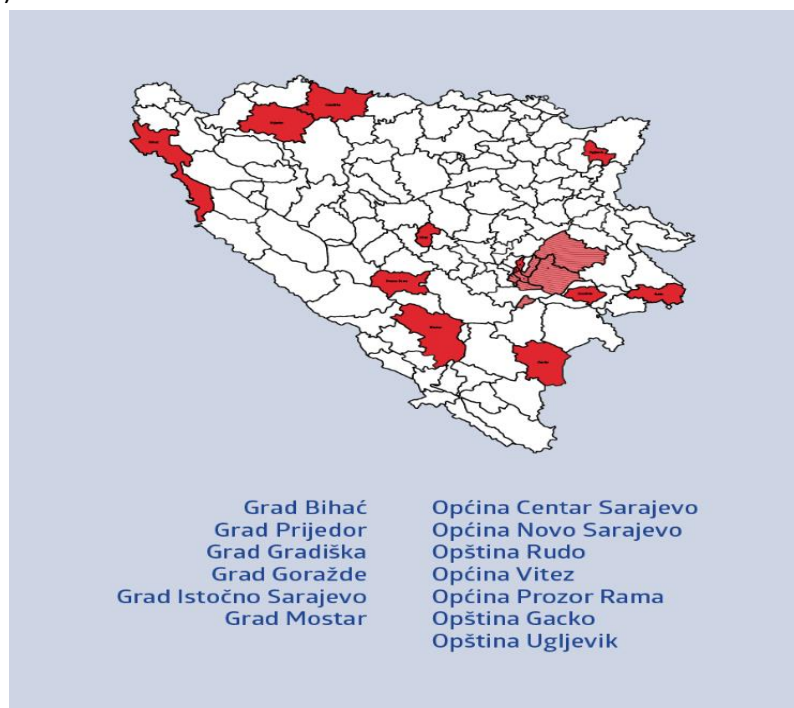
Tabela 1 - Struktura upitnika za analizu primjene koraka iz LOD metodologije	10
Tabela 2 - Veličina budžeta, izdvajanja za OCD, Grad Prijedor, 2016-2020, KM.....	21
Tabela 3 - Horizontalna analiza izdvajanja za OCD, Grad Prijedor, 2016-2020, (%).....	21
Tabela 4 - Visina izdvajanja za kategorije OCD, Grad Prijedor, 2016-2020, KM.....	22
Tabela 5 - Vertikalna analiza dodjele sredstava kategorijama OCD, Grad Prijedor, 2016-2020, (%).....	22
Tabela 6 - Horizontalna analiza dodjele sredstava kategorijama OCD, Grad Prijedor, 2016-2020, (%).....	23
Tabela 7 - Finansiranje OCD i stanovništvo, Grad Prijedor, 2016-2020	24
Tabela 8 - Godišnji načini dodjele sredstava, Grad Prijedor, 2016-2020, KM.....	24
Tabela 9 - Prosječna finansijska izdvajanja, godišnji iznosi i vrste OCD, 2016-2020, KM.....	25

Spisak grafikona

Grafikon 1 - Triangulacija u analitičkom pristupu.....	9
Grafikon 2 - Kumulativni udjeli OCD u periodu 2016-2020, Grad Prijedor, (%).....	23
Grafikon 3 - Kumulativni prikaz načina dodjele sredstva, Grad Prijedor, 2016-2020, (%).....	25

Opće informacije o projektu

Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu 2 (ReLOaD2) je četvorogodišnji projekat (2021- 2024. godine), koji finansira Evropska unija (EU), a implementira Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP). ReLOaD2 se zasniva na pozitivnim iskustvima ReLOaD1 projekta kao i projekta Jačanje lokalne demokratije (LOD), koji je u Bosni i Hercegovini provodio UNDP, uz finansijsku podršku EU, i koji služi kao primjer dobre prakse koja se sada koristi i kao model širom Zapadnog Balkana. Kao regionalna inicijativa, ReLOaD projekat se provodi u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Kosovu*, Sjevernoj Makedoniji i Srbiji. ReLOaD2 u naredne četiri godine (2021. - 2024.) ima za cilj ojačati participativne demokratije i proces EU integracije na Zapadnom Balkanu, podstičući civilno društvo i mlade da aktivno sudjeluju u donošenju odluka, te stimulirajući pravnu i finansijsku potporu za OCD. ReLOaD2 saraduje s lokalnim vlastima i podstiče ih da primjenjuju transparentan sistem finansiranja, koji je usmjeren na razvoj, prepoznajući lokalne potrebe i prihvaćajući projektno kreiran pristup. Također, projekat promovise angažman mladih i podržava provedbu inicijativa mladih, te radi na poboljšanju njihove perspektive u partnerskim jedinicama lokalne samouprave. U Bosni i Hercegovini, ReLOaD projekat saraduje sa 13 jedinica lokalne samouprave (JLS):

U ovim JLS ReLOaD2 je usmjerio svoje aktivnosti na rad sa predstavnicima administracije jedinica lokalnih samouprava, općinskih vijeća/skupština opština i organizacija civilnog društva, te unapređenje njihovih kapaciteta za poboljšanje saradnje između lokalnih vlasti i organizacija civilnog društva. Suština ReLOaD2 projekta je u primjeni transparentnog, projektnog finansiranja projekata organizacija civilnog društva koji su utemeljeni na lokalnim strateškim dokumentima i koji su fokusirani na građane i njihove potrebe.

Obuhvat analize i metodološki pristup

Obzirom da je jedan od ciljeva ReLOaD2 projekta povećanje transparentnosti i uvođenje projektnog pristupa u dodjeli sredstava za OCD u partnerskim JLS, ReLOaD2 je inicirao izradu analize koja će utvrditi trenutno stanje u smislu praksi i procedura u svih 13 JLS te u skladu sa situacionom analizom pružiti odgovarajuće preporuke za unaprjeđenje transparentnosti u dodjeli sredstava za OCD. U kontekstu ReLOaD2 projekta i ove analize, OCD obuhvataju sljedeće vrste organizacija: OCD koje djeluju u oblasti kulture, ekologije, socijalne inkluzije, ljudskih prava i druge kategorije, te omladinske organizacije, sportska društva i boračka udruženja. Analiza ne obuhvata humanitarne organizacije, karitativne organizacije i vjerske zajednice, dobrovoljna vatrogasna društva i udruženja penzionera.

Analiza se provodi u svim partnerskim JLS i imajući na umu njihovo prethodno iskustvom i učešće u ReLOaD/LOD projektu¹, partnerske JLS su podijeljene u dvije grupe i to:

- Grupa 1 - JLS koje su već učestvovala u ReLOaD projektu ili u jednoj od četiri faze projekta Jačanje lokalne demokratije/demokracije - LOD. To su: Bihać, Centar, Gradiška, Novo Sarajevo, Prijedor, Rudo, Vitez.
- Grupa 2: JLS koje nisu do sada učestvovala u projektima ReLOaD 1 i LOD. To su: Gacko, Goražde, Istočno Sarajevo, Mostar, Prozor-Rama i Ugljevik.

U izradi ove analize korišteni su podaci koji potiču iz dva izvora:

- a) Primarni izvori: podaci prikupljeni putem distribucije upitnika i provedenih intervjua.
- b) Sekundarni izvori: postojeća dokumentacija, izvještaji o izvršenju budžeta, izvještaji o provedenoj finansijskoj reviziji, podaci statističkih zavoda

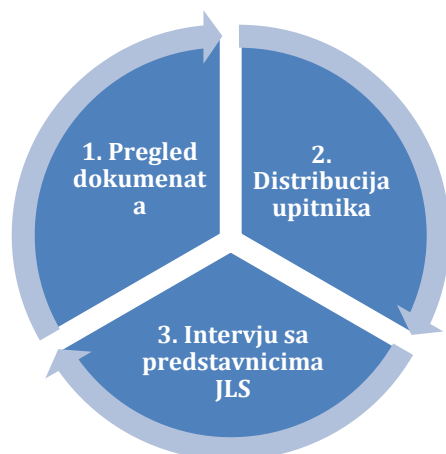
Prilikom prikupljanja podataka primijenjen je metod triangulacije kako bi se ostvarila integracija podataka i informacija iz različitih izvora. Time se postigla potrebna dubina razumijevanja stanja u oblasti OCD u JLS.

---

¹ Projekat jačanje lokalne demokratije (LOD) finansirala je Delegacija Evropske unije u BiH i provodio Razvojni programa Ujedinjenih naroda (UNDP). LOD projekat radio je na jačanju inkluzivnosti i transparentnosti finansiranja lokalnih vlasti za organizacije civilnog društvo. Uveo je konkurentno finansiranje zasnovano na projektima, potičući organizacije civilnog društvo na profesionalizaciju i pružanje specifičnih usluga u skladu sa lokalnim razvojnim prioritetima.

Grafikon 1 - Triangulacija u analitičkom pristupu

U prvom koraku je izvršen detaljan pregled dokumenata dostavljenih od strane JLS. Potom su, u narednom koraku, dodatni podaci prikupljeni distribucijom jedinstvenog upitnika koji su popunili predstavnici JLS u ReLOaD2 projektu. Konačno, obavljen je i on-line intervju sa predstavnicima JLS.

Analiza postojeće dokumentacije JLS

Od svih JLS su zatraženi dokumenti koji se odnose na dodjelu finansijskih sredstava iz budžeta prema OCD (tekstovi javnih poziva, rješenja i odluke o finansiranju OCD po javnom pozivu, izvještaji koje OCD dostavljaju, monitoring izvještaji koje sačinjavaju JLS predstavnici prilikom monitoring posjeta i drugo). Dio dokumentacije je korišten iz ranije komunikacije JLS sa ReLOaD2 projektom budući da su prilikom aplikacije za učešće u projektu JLS dostavljale određene dokumente dokazujući ispunjavanje uslova.

Izvještaji o provedenoj finansijskoj reviziji su preuzeti sa web stranice Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH) i Glavne službe za reviziju javnog sektora Republike Srpske (RS). Pregled izvještaja o finansijskoj reviziji JLS se odnosio na primjedbe i preporuke u vezi sa dodjelom sredstava prema OCD iz budžeta JLS u periodu 2016-2020.

Upitnik

Za potrebe analize kreiran je poseban upitnik koji je distribuiran prema JLS. Upitnik je sačinjen od 50 pitanja od kojih 47 čine pitanja sa opcionim odgovorima (da/ne) i tri otvorena pitanja. Na svako pitanje je pored opcionog odgovora (da/ne) ostavljena mogućnost i unosa dodatnih komentara ukoliko su JLS smatrali potrebnim dati dodatno pojašnjenje. Pitanja su koncipirana i grupisana tako da prate pet koraka *LOD metodologije za dodjelu sredstava organizacijama civilnog društva*.²

² LOD metodologija predstavlja set dokumenata i alata za finansiranje OCD iz budžetskih sredstava JLS. Ovaj pristup se zasniva na upravljanju projektnim ciklusom a dokumenti kao što su projektni prijedlog, logička matrica, prijedlog budžeta, plan aktivnosti i sl., čine integralni dio ove metodologije. LOD metodologija ima za cilj da usmjeri općinsku potrošnju namijenjenu OCD na prioritete potrebe zajednice. Utemeljena je na najboljim praksama Evropske unije i ima na konkurentnosti zasnovan projektni pristup isplati javnih sredstava za OCD. Metodologija služi kao korisno sredstvo lokalnim

Tabela 1 - Struktura upitnika za analizu primjene koraka iz LOD metodologije

Broj koraka	Opis koraka	Broj pitanja
1	Analiza postojećih problema i određivanje prioriteta	8
2	Priprema i objavljivanje javnog poziva	8
3	Ocjena / evaluacija projektnih prijedloga OCD	6
4	Dodjela sredstava i provedba projekata	12
5	Nadzor nad projektima i analiza rezultata javnog poziva	13

Kao što se može vidjeti naglasak u upitniku je stavljen na četvrti i peti korak koji razmatraju dodjelu sredstava i provedbu projekata, te nadzor nad projektima i analizu postignutih rezultata. Svaki korak iz LOD metodologije je razrađen sa odgovarajućim pitanjima iz kojih se može zaključiti da li JLS provodi aktivnosti predviđene u pojedinim koracima. Odgovori na tri pitanja otvorenog tipa su iskorišteni za osmišljavanje zajedničkih preporuka koje se mogu primjenjivati u više JLS.

Uz upitnik je svim JLS dostavljeno i uputstvo za popunjavanje upitnika kako bi se postiglo adekvatno razumijevanje ispitanika i smanjile greške u davanju odgovora.

Intervju

Intervjui sa koordinatorima u JLS su provedeni sa ciljem dobivanja dodatnih pojašnjenja i sticanja detaljnijeg uvida u praktične aspekte način dodjele sredstava za OCD i sticanja

---

vlastima za unapređenje lokalne demokratije kroz transparentnost i inkluzivnost u donošenju odluka. Do sada je ukupno 53 JLS u BiH usvojilo LOD metodologiju. Vlada FBiH je donijela Odluku o usvajanju metodologije za transparentno finansiranje projekata organizacija civilnog društva po standardima Europske unije 13.marta 2014. godine a Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske je donijelo 20. maja 2014. godine preporuku za korištenje LOD metodologije. Kompletan tekst LOD metodologije je dostupan na: http://www.ba.undp.org/content/bosnia_and_herzegovina/bs/home/library/poverty/lod-methodology-for-allocation-of-funds-to-civil-society-organiz.html

Pregled pravne regulative za finansiranje organizacija civilnog društva u Gradu Prijedoru

Sljedeći propisi i dokumenti se koriste za dodjelu sredstava OCD u Gradu Prijedoru:

- Odluka o izvršavanju budžeta Grada Prijedora

Odluka o izvršavanju budžeta Grada Prijedora koja se usvaja na godišnjem nivou uz donošenje budžeta propisuje da se grantovi mogu odobravati samo na osnovu kriterija utvrđenih od strane davalaca sredstava, uz podnošenje odgovarajućeg programa ili projekta. Uz to, korisnici sredstava za grantove su obavezni podnijeti izvještaj davaocima sredstava o utrošku primljenih sredstava ne kasnije od 10. dana po isteku fiskalne godine.³

- Omladinska politika Grada Prijedora za period 2018-2022. godine.⁴

Predstavlja dokument za obuhvatno unapređenje na sistematičan način stanja većeg broja oblasti i pitanja od interesa mladih u Prijedoru. Pravni osnov za donošenje Omladinske politike sadržan je u Zakonu o omladinskom organizovanu RS. Ovaj dokument omogućava poboljšanje u dodjeljivanju finansijskih sredstava Grada Prijedora prema OCD kroz veću usklađenost sa akcionim planom provedbe Omladinske politike. Omladinskom politikom su obuhvaćeni osnovni ciljevi, pravci razvoja i zadaci u omladinskom sektoru. Omladinsku politiku čine opšta načela rješavanja problema mladih ali i posebni programi i mjere koji obezbjeđuju bolje uslove za život, kreativno djelovanje i učestvovanje mladih u društvenoj zajednici.

- Pravilnik o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava za projekte mladih⁵

Ovaj pravilnik uređuje raspodjelu budžetskih sredstava Grada Prijedora namijenjenih za projekte mladih, omladinskih organizacija i neformalni grupa mladih. Pored toga, propisani su i način dodjele sredstava putem Javnog konkursa za izbor najpovoljnijih projekata u oblasti poboljšanja položaja mladih Grada Prijedora. Pravilnikom je utvrđeno trajanje Javnog konkursa i mjesto njegove objave, zatim uloga Komisije za odabir projekata za finansiranje, njen sastav i način imenovanja, kao i druga pitanja od značaja za dodjelu sredstava.

- Pravilnik o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava udruženjima i fondacijama⁶

Ovaj pravilnik uređuje raspodjelu sredstava iz budžeta Grada Prijedora, subjektima registrovanim kao udruženje ili fondacija i propisuje formu projekta za prijavu na javni konkurs. Pripisani su i način objavljivanja i trajanje javnog konkursa, uloga i sastav Komisije za

---

³ (Skupština Grada Prijedora, 2021). Slična odredba postoji i u ostalim odlukama o izvršenju budžeta Grada Prijedora.

⁴ (Skupština Grada Prijedora, 2018).

⁵ (Skupština Grada Prijedora, 2018a).

⁶ (Skupština Grada Prijedora, 2018b).

saradnju sa udruženjima i fondacijama. Determinisane su i oblasti u kojima se raspodjeljuju sredstva prema OCD i fondacijama čiji projekti pomažu rješavanju problema u lokalnoj zajednici.

Analiza procedura za dodjelu sredstava

Ovaj dio analize je urađen pregledom dokumentacije o planiranju i provedbi javnih poziva analizom, odgovora na upitnik kao i dodatnih pojašnjenja iz obavljenih intervju sa predstavnicima JLS.

Analiza postojećih problema i određivanje prioriteta

U Gradu Prijedoru se prioriteta za finansiranje projekata OCD određuju u skladu sa Integralnom strategijom razvoja Grada za period 2014-2024⁷ kao i Pravilnikom o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava udruženjima i fondacijama.⁸ Na početku perioda analize u Gradu Prijedoru su djelovale 42 OCD, taj broj je povećan na 95 OCD prema podacima iz registra OCD.⁹ U izradu Integrisane strategije razvoja uključeni su i predstavnici OCD kroz rad Partnerske grupe sa ulogom konsultativnog tijela kojeg čine predstavnici javnog, privatnog i nevladinog sektora.¹⁰ Pored Strategije razvoja prioriteta za finansiranje rada OCD su tretirani i u Omladinskoj politici Grada Prijedora kao i u godišnjim odlukama Skupštine grada o izboru prioriteta oblasti za finansiranje projekata udruženja i fondacija.¹¹ Ne provode se javne rasprave za definisanje prioriteta oblasti u okviru kojih će se finansirati OCD projekti kroz javne pozive koje Grad Prijedor objavljuje.

Priprema i objavljivanje javnog poziva

Grad Prijedor objavljuje dva javna poziva za finansiranje OCD:

1. Javni konkurs za izbor najpovoljnijeg projekta u oblastima zapošljavanja, socijalne zaštite, kulture, obrazovanja, jačanja demokratskog društva, ljudskih prava, razvoja sporta, ekologije, zdravstva, turizma, privrede i poljoprivrede
2. Javni konkurs za izbor najpovoljnijeg projekta u oblasti poboljšanja položaja mladih Grada Prijedora

Javni konkurs za izbor najpovoljnijeg projekta u oblastima zapošljavanja, socijalne zaštite, kulture, obrazovanja, jačanja demokratskog društva, ljudskih prava, razvoja sporta, ekologije, zdravstva, turizma, privrede i poljoprivrede

Pravni osnov za objavu javnog konkursa je Odluka o izboru prioriteta oblasti za finansiranje projekata udruženja i fondacija kao i Pravilnik o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava udruženjima i fondacijama. Javni konkurs se raspisuje u prvom kvartalu tekuće godine i ostaje otvoren 15 dana. Set prijavnih obrazaca uključuje i projektni prijedlog koji OCD treba da dostave prilikom prijave. Svi obrasci neophodni za pripremu i podnošenje aplikacije na javni poziv se nalaze dostupni na web portalu Grada Prijedora kao i u Odjeljenju za

---

⁷ (Grad Prijedor, 2013).

⁸ (Skupština Grada Prijedora, 2018b).

⁹ Od tog broja je 16 omladinskih organizacija.

¹⁰ (Grad Prijedor, 2013, p. 4). Izradu Strategije su uradile tri radna tijela: Razvojni tim, Sektorska grupa i Partnerska grupa.

¹¹ Primjer: (Skupština grada Prijedora, 2016).

društvene djelatnosti.¹² Javni poziv za finansiranje aktivnosti OCD se objavljuje na zvaničnom web portalu Grada Prijedora¹³, nedjeljnom listu „Kozarski vjesnik“¹⁴ a distribuira se i putem Viber grupe Grada Prijedora. U javnom pozivu se ne određuje raspona vrijednosti projekata u smislu minimalne i maksimalne vrijednosti.¹⁵ Aplikant može podnijeti samo jedan projektni prijedlog. Vrednovanje pristiglih prijava na javni poziv se provodi po kriterijima naznačenim u odgovarajućim pravilnicima za datu oblast.¹⁶ Javni poziv se provodi svake godine i na njemu mogu učestvovati OCD iz cijele BiH uz uslov da se projekat provodi na području Grada Prijedora. Aplikacija na javni poziv se može podnijeti putem E-uprave Grada Prijedora¹⁷ s tim da su podnosioci prijava koji aplikaciju pošalju tim putem obavezni dostaviti i dokumente (originalne ili ovjerene kopije ne starije od 6 mjeseci) do kraja roka za podnošenje prijava i to Odjeljenju za društvene djelatnosti. Iznosi sredstava koji se dodjeljuju po ovom javnom pozivu za pojedinačne projekte se kreću u rasponu od 1.000 KM – 3.500 KM.

Javni konkurs za izbor najpovoljnijeg projekta u oblasti poboljšanja položaja mladih Grada Prijedora

Pravni osnov za objavu javnog konkursa je Pravilnik o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava za projekte mladih. Javni konkurs se raspisuje u prvom kvartalu tekuće godine i ostaje otvoren 15 dana. U konkursu su određene oblasti za finansiranje omladinskih organizacija i neformalnih omladinskih grupa. Set prijavnih obrazaca uključuje i projektni prijedlog koji OCD treba da dostave. Svi obrasci neophodni za pripremu i podnošenje aplikacije na javni poziv se nalaze dostupni na web portalu Grada Prijedora kao i u kancelariji za mlade (Omladinski savjet Prijedor).¹⁸ Javni poziv za finansiranje aktivnosti OCD se objavljuje na zvaničnom web portalu Grada Prijedora¹⁹, nedjeljnom listu „Kozarski vjesnik“²⁰ Prijava se podnosi Komisiji za dodjelu sredstava za mlade. Iznosi sredstava koji se dodjeljuju po ovom javnom pozivu za pojedinačne projekte se kreću u rasponu od 500 KM – 3.500 KM.

Sredstva za finansiranje udruženja iz oblasti amaterizma u kulturi se dodjeljuju objavom obavještenja o mogućnosti podnošenja zahtjeva za raspodjelu sredstava iz budžeta Grada Prijedora. Sredstva se dodjeljuju za realizaciju programa rada i aktivnosti. Način dodjele sredstava ne podrazumijeva obavezu podnošenja projektnog prijedloga od strane udruženja

¹² Dostupno na: https://www.prijedorgrad.org/files/sadrzaj/S9937_Aplikaciona%20forma%20-%20NVO.pdf

¹³ https://www.prijedorgrad.org/files/sadrzaj/S9932_Javni%20konkurs%20NVO%20-%20potpisan.pdf

¹⁴ Dostupno na: <https://kozarski.com/raspisani-javni-konkursi-za-sufinansiranje-projekata-iz-budzeta-grada/>

¹⁵ Uvid u: „Javni konkurs za izbor najpovoljnijeg projekta u oblastima: zapošljavanja, socijalne zaštite, kulture, obrazovanja, jačanja demokratskog društva, ljudskih prava, razvoja sporta, ekologije, zdravstva, turizma, privrede i poljoprivrede“ (br. 02-40-3461/20, od 21.08.2020. g.).

¹⁶ Npr. Pravilnik o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava udruženjima i fondacijama.

¹⁷ Dostupno na: <https://euprava.prijedorgrad.org>

¹⁸ Dostupno na: https://www.prijedorgrad.org/files/sadrzaj/S9937_Aplikaciona%20forma%20-%20NVO.pdf

¹⁹ https://www.prijedorgrad.org/files/sadrzaj/S9932_Javni%20konkurs%20NVO%20-%20potpisan.pdf

²⁰ Dostupno na: <https://kozarski.com/raspisani-javni-konkursi-za-sufinansiranje-projekata-iz-budzeta-grada/>

nego, pored ostalog, dokaz o realizovanim projektima/programima u prethodnoj godini uz narativni i finansijski izvještaj o namjenskom trošenju dodijeljenih sredstava, finansijski plan rada za godinu u kojoj se traže sredstva, izvještaj o radu i realizovanim programskim aktivnostima iz prethodne godine koje nisu bila finansirana od strane budžeta Grada Prijedora.²¹

Ocjena i evaluacija projektnih prijedloga

Za ocjenu pristiglih prijava na javni poziv se imenuje posebna komisija čiji je zadatak da u skladu sa relevantnim normativnim aktom izvrši ocjenjivanje i načini prijedlog odluke o dodjeli sredstava OCD.²² U komisiji nisu zastupljeni predstavnici OCD, jer kako navode predstavnici Grada Prijedora, u tom slučaju OCD ne mogu, zbog sukoba interesa, podnijeti prijavu za učešće na javnom pozivu. Komisiju čini pet članova, od kojih su tri državni službenici Grada Prijedora, jedan član je odbornik Skupštine i jedan član je istaknuti stručni radnik iz oblasti.²³ Komisija se imenuje rješenjem gradonačelnika na mandat od četiri godine. Komisija pristigle prijave ocjenjuje prema dvije grupe kriterija: pozitivnim kriterijima²⁴ i eliminatornim kriterijima.²⁵ Ispunjenost pozitivnih kriterija se boduje na skali od 1 do 5 od strane svakog člana komisije.²⁶ Nakon okončanja postupka vrednovanja prijava i bodovanja Komisija podnosi izvještaj gradonačelniku koji donosi konačnu odluku o dodjeli sredstava uvažavajući pritom izvještaj Komisije.

Dodjela sredstava i provedba projekata

Rezultati javnog poziva se objavljuju na službenoj web stranici Grada Prijedora sa podacima: o nazivu OCD, nazivu projekta, trajanju projekta, vrijednošću projekta (traženi iznos od strane OCD), broju bodova prema kriterijima i odobrenim sredstvima.²⁷ Dužina trajanja projekta je

²¹ Uvid u Obavještenje br. 02-sl/19 od 27.12.2019. g.

²² Na primjer: Rješenje o imenovanju komisije za izbor omladinskih projekata koji se finansiraju sredstvima budžeta Grada Prijedora (br. 02-111-85/20, od 07.07.2020. g.).

²³ Ibidem.

²⁴ Kao što su: (i) OCD ima sopstveno osoblje, lista osoblja, (ii) projekat uključuje i angažman volontera, (iii) uključenost društveno marginalizovanih grupa u društvenu zajednicu, (iv) specifični ciljevi su strateški, mjerljivi i realistični, (v) samoodrživost projekta, (vi) podudarnost budžeta sa aktivnostima navedenim u projektu, (vii) jasna definicija ciljne grupe, broj direktnih i indirektnih korisnika, (viii) kalendar aktivnosti sa tačno određenim datumima za ostvarenje ciljeva, (ix) projektne aktivnosti ograničene na području Prijedora, (x) jasna definicija kvalitativnih i kvantitativnih pokazatelja o uticaju na ciljnu grupu i korisnike.

²⁵ Kao što su: usklađenost projekta sa oblastima koje se finansiraju, potpunost dokumentacije, provedba aktivnosti na području Grada Prijedora, i dr.

²⁶ Pri čemu je ocjena jedan minimalni broj a ocjena pet maksimalni broj bodova koji se može dobiti za svaki kriterij pojedinačno. Konačna ocjena projekta je zbir bodova svih članova komisije, podijeljen sa brojem članova komisije, kako bi se dobila prosječna vrijednost zbira bodova.

²⁷ Primjeri dostupni na:
https://www.prijedorgrad.org/files/sadrzaj/S10037_LISTA%20ODOBRENIH%20PROJEKATA%20-NVO.pdf;
https://www.prijedorgrad.org/files/sadrzaj/S10038_Odobrena%20Lista%20odobrenih%20sredstava%20omladinske.pdf;
https://www.prijedorgrad.org/files/sadrzaj/S8995_Bodovna%20lista%20

najviše 12 mjeseci. Na rezultate javnog poziva aplikanti mogu podnijeti žalbu gradonačelniku a odjeljenje za društvene djelatnosti daje mišljenje po podnesenoj žalbi te dostavlja odgovor podnosiocu žalbe.

Izveštavanje o realizaciji projekta je obavezno i dostavlja se na propisanom obrascu koji je dostupan na web stranici.²⁸ Izveštaj se sastoji od narativnog i finansijskog dijela realizacije projekta.²⁹ Pored finalnog izvještavanja o okončanom projektu postoji i periodično izvještavanje. Isplate po odobrenim projektima se vrše jednokratno. Između JLS i OCD se potpisuju ugovori o realizaciji odobrenih sredstava za svaki projekat. Provedba projekata se promovira u javnosti uz navođenje Grada Prijedora koji je finansijski podržao provedbu projekta. Tokom promocije se ističu i postignuti rezultati u toku provedbe projekta.³⁰

Nadzor nad projektima i analiza rezultata javnog poziva

Monitoring provedbe projektnih aktivnosti obavlja Komisija za praćenje provođenja projekata organizacija civilnog društva, omladinskih organizacija/neformalnih grupa.³¹ Komisija se sastoji od tri člana i svaki član ima zamjenika. Pravni osnov za imenovanje Komisije su odluke o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava udruženjima i fondacijama te omladinskim organizacijama. Monitoring se provodi jedanput tokom trajanja provedbe projekta. Komisija za monitoring OCD-a sačinjava Izveštaj o izvršenom monitoringu i dostavlja ga gradonačelniku na uvid. Monitoring podrazumijeva i terenske posjete OCD. Ukoliko OCD ne dostavi izvještaj o provedbi projekta i utrošenim sredstvima gubi pravo prijave na javni konkurs za narednu godinu.³²

Monitoring se provodi svake godine po svakom raspisanom javnom pozivu, njime su obuhvaćene sve OCD kojima su odobrena sredstva od strane Grada Prijedora. Odjeljenje za društvene djelatnosti Grada Prijedora ima obavezu podnijeti gradonačelniku i skupštini Grada Prijedora informaciju o izboru i realizaciji projekata nevladinih organizacija u svakoj godini i to u prvom kvartalu naredne za prethodnu godinu.³³ Ova informacija o izboru i realizaciji projekata OCD u određenoj godini, je dostupna i javnosti putem web stranice Grada

---

[%20sajt.pdf;](#)

https://www.prijedorgrad.org/files/sadrzaj/S6852_LISTA%20ODOBRENIH%20SREDSTAVA%20NVO.pdf

²⁸ Primjer: https://www.prijedorgrad.org/files/sadrzaj/S9963_Izvjestaj%20za%20projekat%20-%20udruzenja.pdf

²⁹ U narativnom dijelu se pored osnovnih podataka o OCD opisuju aktivnosti koje su provedene u okviru projekta. Odgovara se i na pitanje o tome da li je bilo odstupanja u provedbi projektnih aktivnosti u odnosu na planirane aktivnosti. Navode se također i učesnici projekta kao i korisnici projekta (ciljna grupa). OCD kroz izvještaj odgovara i o ostvarenim rezultatima projekta te poteškoćama u realizaciji. Finansijski dio izvještaja sadrži podatke o sredstvima utrošenim od strane OCD koja su odobrena od JLS sa obavezom navođenja računa izdatog u toku provedbe projekta opisom stavke i iznosima u KM.

³⁰ Primjer: <https://ne-np.facebook.com/Prijedor24/posts/5703948966344450/>

³¹ Uvid u Rješenje o imenovanju navedene komisije (br. 02-111-100/17, od 15.06.2017. g.).

³² (Skupština Grada Prijedora, 2018b, čl. 20).

³³ Ibidem, čl. 21.

Prijedora.³⁴ Grad Prijedor ne provodi sveobuhvatnu analizu provedenih javnih poziva i finansiranih projekata i ne ocjenjuje uticaj na ispunjenje strateških ciljeva definisanih u razvojnim dokumentima Grada.

---

³⁴ Dostupno na: https://www.prijedorgrad.org/files/sadrzaj/S12171_Informacija%20-%20NVO%202020.pdf

Uporedni prikaz postojećih praksi sa LOD metodologijom

Prijedor	Naziv aktivnosti	Ispunjenost	Preporuka
Korak I: Analiza postojećih problema i određivanje prioriteta			
1	Prioriteti za finansiranje u JLS se određuju na temelju strateških razvojnih dokumenata i ciljeva.	da	
2	Informacija o utvrđenim strateškim prioritetima za finansiranje šalje u javnost putem web stranice, saopštenja, izjava za medije.	da	
3	Pri izradi razvojnih dokumenata JLS uključeni i predstavnici civilnog društva.	da	
4	Predstavnici civilnog društva uključeni u radne grupe pri izradi razvojnih dokumenata.	da	
5	Pored strategije razvoja JLS za određivanje prioriteta oblasti se koriste i drugi strateški dokumenti, npr: sektorske strategije (sporta, mladih, itd.), planovi za zaštitu okoliša i dr.	da	
6	Predstavnici civilnog društva su uključeni u određivanje prioriteta oblasti za finansiranje projektnih aktivnosti OCD.	ne	Putem javnih konsultacija uključiti predstavnike civilnog sektora u određivanje prioriteta oblasti za finansiranje
7	Određivanje prioriteta oblasti za dodjelu sredstava OCD za provedbu projektnih aktivnosti se provodi svake godine.	da	
8	Uvažavaju se prijedlozi predstavnika civilnog društva u određivanju prioriteta oblasti za finansiranje projektnih aktivnosti OCD.	ne	Razmotriti i po kriteriju kvaliteta uvažiti prijedloge prioriteta oblasti za finansiranje putem javnog poziva koji dolaze od strane civilnog sektora
Korak II: Priprema i objavljivanje javnog poziva			
9	Javni poziv za finansiranje projektnih aktivnosti OCD objavljuje putem web stranice, oglasne ploče, u medijima.	da	
10	Javni poziv po objavljivanju traje minimalno 4 sedmice.	15 dana	U javnom pozivu propisati rok od 4 sedmice za podnošenje prijave projekta
11	U objavi javnog poziva se utvrđuje mogući raspon vrijednosti projekata tj. minimalna i maksimalna vrijednost projekta koji se može odobriti za finansiranje	ne	Prilikom utvrđivanja finansijskih sredstava za finansiranje projektnih prijedloga odrediti i gornju i donju granicu mogućih iznosa po jednom projektnom prijedlogu
12	OCD imaju mogućnost predložiti projekte više vrijednosti i dužeg trajanja (prateći budžetsku godinu) od propozicija navedenih u javnom pozivu.	da	
13	JLS objavljuje jedinstveni javni poziv za finansiranje projektnih aktivnosti svih OCD na području JLS tokom jedne godine	ne	Osigurati objavljivanje jednog obuhvatnog javnog poziva za finansiranje projektnih prijedloga OCD iz budžeta JLS u jednoj kalendarskoj godini
14	Javni poziv za finansiranje projektnih aktivnosti OCD sadrži jasne kriterije za vrednovanje projektnih ideja.	da	
15	Javni poziv za finansiranje projektnih aktivnosti OCD u JLS provodi svake godine	da	
16	Pravo učešća na javnom pozivu imaju OCD izvan područja JLS iz cijele BiH, registrovane u skladu sa zakonom.	da	
17	Neophodni obrasci za pripremu aplikacije na javni poziv nalaze u elektronskoj formi, javno dostupni i besplatni prema potencijalnim aplikantima.	da	

Prijedor	Naziv aktivnosti	Ispunjenost	Preporuka
Korak III: Ocjena / evaluacija projektnih prijedloga OCD			
18	Odluka o imenovanju komisije za ocjenu projektnih prijedloga za javni poziv za finansiranje aktivnosti OCD se komunicira sa javnošću: oglasna ploča, web stranice, službene novine.	da	
19	U ocjenu projektnih prijedloga pristiglih na objavljeni javni poziv za finansiranje aktivnosti OCD uključeni i predstavnici civilnog društva.	ne	Osigurati izbor predstavnika OCD u komisiji za ocjenu i odabir projektnih prijedloga OCD na demokratski i transparentan način
20	Svaka OCD sa područja JLS ima priliku kandidovati svog predstavnika za člana komisije za ocjenu projektnih prijedloga.	ne	Svim OCD omogućiti nominaciju svojih predstavnika u Komisiju za ocjenu i odabir projekata, organizovati izbor predstavnika i jednog zamjenika na transparentan i demokratski način
21	Komisije za ocjenu projektnih prijedloga pristiglih na objavljeni javni poziv za finansiranje aktivnosti OCD imenuju svake godine	ne	U rješenju o imenovanju članova Komisije za ocjenu i odabir projektnih prijedloga OCD mandat članova komisije ograničiti na jednu ili dvije godine
22	Komisija za ocjenu projektnih prijedloga sačinjava pisani izvještaj o provedenoj proceduri ocjenjivanja pristiglih prijavi OCD na objavljeni javni poziv	da	
23	Ocjena komisije u postupku pregleda projektnih prijedloga se uvažava pri donošenju konačne odluke o finansiranju projektnih aktivnosti OCD.	da	

Prijedor	Naziv aktivnosti	Ispunjenost	Preporuka
Korak IV: Dodjela sredstava i provedba projekata			
24	Rezultati javnog poziva sa nazivima OCD kojima je odobreno finansiranje objavljuju u javnosti (npr. web portal, službene novine, Oglasna ploča, mediji).	da	
25	Rezultati javnog poziva koji sadrže odobrene iznose finansiranja za OCD objavljuju javno (npr. web portal, službene novine, Oglasna ploča, mediji).	da	
26	Dužina trajanja projekta u kriterijima javnog poziva uslovljena je trajanjem budžetske godine, tj. najviše 12 mjeseci	da	U svim javnim pozivima koje Grad Prijedor objavljuje je neophodno navesti minimalno i maksimalno trajanje projekata koji se finansiraju u okviru javnog poziva.
27	Učesnicima na javnom pozivu omogućen je vremenski period za eventualne žalbe na odluku o dodijeljenim sredstvima.	da	
28	Izveštavanje o provedbi projekta obavezno za sve OCD kojima je odobreno finansiranje putem javnog poziva.	da	
29	Izveštavanje o provedbi projekta od strane OCD uključuje i narativni (opisni) i finansijski dio realizacije projekta.	da	
30	Pored finalnog izvještavanja postoji i periodično izvještavanje o realizaciji projektnih aktivnosti OCD kojima je odobreno finansiranje iz budžeta.	da	
31	OCD kojima je odobreno finansiranje putem javnog poziva potpisuju ugovori o realizaciji predloženih projekata.	da	
32	Isplate prema OCD kojima je odobreno finansiranje projekata realizuju u tranšama (višekratnim isplatama) tokom trajanja projekta.	ne	Isplate za OCD kojima je odobreno finansiranje projektnih prijedloga vršiti višekratno, u skladu sa dinamikom realizacije projektnih aktivnosti
33	Provedba projekata kojima je odobreno finansiranje se promovira u javnosti (npr. web stranica, mediji).	da	
34	U promociji implementacije projekta se obavezno navode naziv Grada koji je finansijski podržao/ omogućio provedbu projekta.	da	
35	Kroz promociju projekata se objavljuju i ostvareni / postignuti rezultati implementacije projekta.	da	

Prijedor	Naziv aktivnosti	Ispunjenost	Preporuka
Korak V: Nadzor nad projektima i analiza rezultata javnog poziva			
36	Provodi se monitoring realizacije projektnih aktivnosti OCD kojima je odobreno finansiranje projekta putem budžetskih sredstava.	da	
37	Monitoring realizacije projektnih aktivnosti se provodi više puta tokom trajanja projekta.	ne	Ugovorom o finansiranju projektnog prijedloga osigurati i obavezu višekratnih aktivnosti praćenja (monitoringa) realizacije projektnih aktivnosti u skladu sa projektnom dokumentacijom.
38	Monitoring realizacije projekta podrazumijeva i monitoring finansijske implementacije projekta.	da	
39	Komisija za praćenje (monitoring) provedbe projekta OCD sačinjava izvještaj o izvršenom monitoringu.	da	Neophodno je unaprijediti obrazac monitoring izvještaja kako bi sadržavao više informacija o programskom i finansijskom monitoringu.
40	Monitoring se provodi putem terenske posjete realizaciji projektnih aktivnosti OCD koja implementira projekat podržan od strane JLS.	da	
41	Rezultati praćenja monitoringa provedbe projekta OCD, u slučaju da su nezadovoljavajući, utječu na pravo učešća tih OCD u narednim godinama.	da	
42	Praćenje (monitoring) provedbe projekata koje implementiraju OCD na području JLS se provodi svake godine po svakom objavljenom javnom pozivu.	da	
43	Praćenjem (monitoringom) provedbe obuhvaćeni svi projekti kojima je odobreno finansiranje putem javnog poziva.	da	
44	Provodi se analiza uspješnosti realizacije javnog poziva za finansiranje projekata OCD.	ne	Po okončanju realizacije projekata i predaji izvještaja o realizaciji od strane OCD u JLS provesti analizu uspješnosti javnog poziva.
45	Rezultati analize provedenog javnog poziva za raspodjelu finansijskih sredstava prema OCD su dostupni javnosti (npr. putem web stranice, itd.)	ne	Sažetak analize uspješnosti godišnjeg javnog poziva objaviti na web stranici JLS
46	Rezultati analize provedenog javnog poziva se koriste u pripremi i implementaciji narednih javnih poziva.	ne	U toku pripreme novog javnog poziva u JLS koristiti naučene lekcije i stečena iskustva iz prethodnih javnih poziva kao i rezultati analize uspješnosti.
47	Da li se provedeni javni pozivi za dodjelu sredstava OCD i njihovi postignuti rezultati analiziraju svake godine?	da	U toku pripreme novog javnog poziva, posebno u dijelu planiranja sredstava i definisanja prioriteta za finansiranje, koristiti rezultati analize uspješnosti.

Kvantitativna analiza dodijeljenih sredstava

Iz dostavljenih podataka o izvršenju budžeta Grada Prijedora i prateće dokumentacije izrađena je kvantitativna analiza čiji glavni nalazi se razmatraju u nastavku. Sljedeća tabela sadrži podatke o veličini budžeta u Gradu Prijedoru i tekućim grantovima prema OCD u periodu 2016-2020. Uočava se veličina kumulativnog budžeta za period 2016-2020 u Gradu Prijedoru od oko 193 mil KM, počevši od 37 mil KM u 2016., do 42,4 mil KM u 2020. g. U istom periodu tekući grantovi prema OCD³⁵ su iznosili oko 1,7 mil KM. Ukoliko se analiziraju relativni udjeli finansijskih izdvajanja iz budžeta Grada Prijedora za OCD u periodu 2016-2020, primjećuje se da udio ukupnih izdvajanja, za cijeli period analize, iznosi oko 0,9% akumuliranog budžeta što je ispod prosjeka partnerskih JLS. Kada se udio finansijskih izdvajanja za OCD posmatra kroz vrijeme primjetna je njegova varijabilnost. Tako je u 2016. i 2017. g., iznosio 0,8% budžeta, sa smanjenjem na 0,7% u 2018. i 2019. g., do povećanja u 2020. g. na oko 1,3% budžeta. To pokazuje porast relativnog značaja finansiranja OCD, u odnosu na druge javne rashode, u ukupnom budžetu Grada Prijedora. Ipak, u poređenju sa ostalim partnerskim JLS u projektu ReLOaD2, ovaj postotak je na najnižem nivou.

Tabela 2 - Veličina budžeta, izdvajanja za OCD, Grad Prijedor, 2016-2020, KM³⁶

	2016	2017	2018	2019	2020	Ukupno
Ostvareni budžet (budžetski izdaci)	37,047,258	33,911,464	39,740,369	39,702,998	42,382,242	192,784,331
Ukupno za OCD	278,700	284,900	276,500	291,800	566,795	1,698,695
Udio OCD u budžetu (%)	0.8%	0.8%	0.7%	0.7%	1.3%	0.9%

Promjene u iznosima finansijskih izdvajanja za OCD, posmatrane kroz cijeli period analize, od 2016. do 2020. g., su predstavljene u tabeli koja slijedi. Ukupni budžetski izdaci su, izuzev u 2017. g., bilježili stalan rast povećavši se za 14% u 2020. g. u odnosu na 2016. g. Tekući grantovi u zemlji se u 2020. g. povećavaju još i više, za 103% spram veličine u 2016. g.

Tabela 3 - Horizontalna analiza izdvajanja za OCD, Grad Prijedor, 2016-2020, (%)

	2016	2017	2018	2019	2020
Ostvareni budžet (budžetski izdaci)	100%	92%	107%	107%	114%
Ukupno za OCD	100%	102%	99%	105%	203%

Naredna tabela predstavlja tekuće grantove za pojedine kategorije OCD koje su u fokusu ove analize. Ukupna izdvajanja za tekuće grantove prema OCD iznose oko 1,7 mil KM, a najveća su

³⁵ Riječ je o pet kategorija OCD opisanih u odjeljku o metodološkom pristupu za ovu analizu.

³⁶ Za 2018. g. izvještaj o izvršenju budžeta nije usvojen od strane Gradske uprave, prikazani podaci su dobiveni u saradnji sa Odjeljenjem za finansije Grada Prijedora.

zabilježena u 2020. g. sa iznosom od oko 567.000 KM. Kada se posmatraju pojedine kategorije OCD, najveća izdvajanja se odnose na OCD iz oblasti boračkih pitanja, sa oko 1,1 mil KM od 2016-2020, potom po visini izdvajanja slijede oblast kulture i sporta sa, redom, 195.000 KM i 69.000 KM. Posebnih finansijskih izdvajanja za OCD koje se bave pitanjima mladih je bilo veoma malo u posmatranom periodu, premda se neke aktivnosti koje su provodile sportske organizacije odnose na mlade. Ostalim kategorije OCD su dodijeljeni tekući grantovi u ukupnom iznosu od oko 300.000 KM.

Tabela 4 - Visina izdvajanja za kategorije OCD, Grad Prijedor, 2016-2020, KM

Kategorije OCD	2016	2017	2018	2019	2020	Ukupno
Boračke organizacije	217,000	223,400	217,000	234,300	240,000	1,131,700
Sportska udruženja	13,500	13,600	12,000	14,000	15,500	68,600
Mladi	0	1,500	0	0	1,000	2,500
Kultura	8,500	5,500	4,000	6,500	170,775	195,275
Ostale OCD	39,700	40,900	43,500	37,000	139,520	300,620
Ukupno za OCD	278,700	284,900	276,500	291,800	566,795	1,698,695

Vertikalna analiza dodijeljenih finansijskih sredstava prema pojedinim kategorijama OCD, predstavljena u sljedećoj tabeli, ukazuje na promjenu u strukturi finansiranja na početku perioda, u 2016. g., u odnosu na kraj posmatranog perioda, 2020. g. Udio boračkih udruženja, veoma izražen kroz cijeli analizirani period od prosječnih 67%, se ipak smanjuje, sa oko 78% u 2016. g., na 42% u 2020. g. Suprotno zapažanje postoji kada se posmatraju OCD iz oblasti kulture. Naime, njihov udio u ukupnim dodijeljenim sredstvima za u 2016. g. iznosi 3%, dok je u 2020. g. višestruko povećan na 30%. Udio izdvajanja za sportska udruženja je, također u padu, sa početnih 5% u 2016. g. se smanjuje na 3% u 2020. g, dok se udio ostalih OCD povećava, sa 14% u 2016. g. na 25% u 2020. g.

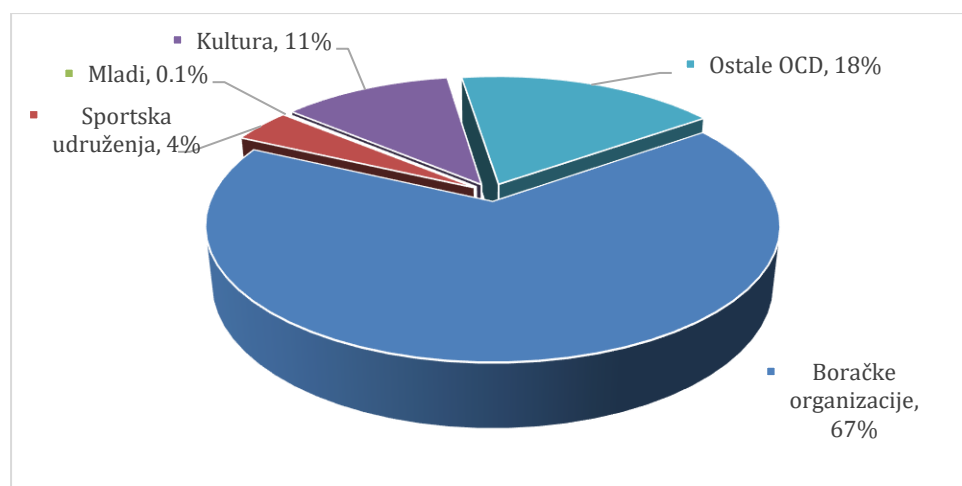
Tabela 5 - Vertikalna analiza dodjele sredstava kategorijama OCD, Grad Prijedor, 2016-2020, (%)

Kategorije OCD	2016	2017	2018	2019	2020
Boračke organizacije	78%	78%	78%	80%	42%
Sportska udruženja	5%	5%	4%	5%	3%
Mladi	0%	1%	0%	0%	0%
Kultura	3%	2%	1%	2%	30%
Ostale OCD	14%	14%	16%	13%	25%
Ukupno za OCD	100%	100%	100%	100%	100%

Analizirajući strukturu kumulativnih udjela OCD u posmatranom periodu, predstavljenu u narednom grafičkom prikazu, evidentan je fokus na finansiranje boračkih udruženja sa oko

67% učešća u ukupnom izdvajanju za tekuće grantove prema OCD. Potom slijedi oblast kulture sa udjelom od 11%, te sportska udruženja sa kumulativnim udjelom od 4%.

Grafikon 2 - Kumulativni udjeli OCD u periodu 2016-2020, Grad Prijedor, (%)

Kada se u fokus postavi dodjela sredstava pojedinim kategorijama OCD u odnosu na početak perioda analize, tj. 2016. g. zapaža se prevladavajući trend povećanja izdvajanja, što je vidljivo iz naredne tabele o horizontalnoj analizi. Na kraju perioda, u 2020. g. ukupna izdvajanja sredstava za OCD u Gradu Prijedoru su više nego udvostručena (203%). Trend povećanja je vidljiv i kod ostalih kategorija, naročito u oblasti kulture³⁷ i ostalih OCD gdje je iznos finansiranja u odnosu na 2016. g. povećan na 2009% i 351%. Primjetan je i trend povećanja tekućih grantova u 2020. g., kod sportskih i boračka udruženja od, redom, 115% i 111% iznosa iz 2016. g.

Tabela 6 - Horizontalna analiza dodjele sredstava kategorijama OCD, Grad Prijedor, 2016-2020, (%)

Kategorije OCD	2016	2017	2018	2019	2020
Boračke organizacije	100%	103%	100%	108%	111%
Sportska udruženja	100%	101%	89%	104%	115%
Mladi	0%	0%	0%	0%	0%
Kultura	100%	65%	47%	76%	2009%
Ostale OCD	100%	103%	110%	93%	351%
Ukupno za OCD	100%	102%	99%	105%	203%

Dodjela finansijskih sredstava u formi tekućih grantova prema OCD u Gradu Prijedoru, posmatrana u odnosu na broj stanovnika, predstavljena je u tabeli koja slijedi. Prosječan broj stanovnika u toj JLS u periodu 2016-2020 se kretao oko 78.800 osoba. Budžetski izdaci po

³⁷ Zbog relativno malog iznosa na početku perioda, u 2016. g.

stanovniku iznose oko 490 KM.³⁸ Tekući grantovi za OCD po stanovniku iznose u prosjeku 4 KM.³⁹

Tabela 7 - Finansiranje OCD i stanovništvo u Gradu Prijedoru, 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020	Srednja vrijednost
JLS broj stanovnika	79,680	79,284	78,826	78,334	77,761	78,777
Budžet. izdaci po stanovniku, KM	465	428	504	507	545	490
Grantovi za OCD po stanov., KM	3	4	4	4	7	4

Načini dodjele sredstava prema OCD na godišnjem nivou su predstavljeni u donjoj tabeli. U svim godinama prevladava direktna dodjela sredstava. U 2020. g. po prvi put se javlja metod dodjele sredstava bez projektnog pristupa.

Tabela 8 - Godišnji načini dodjele sredstava u Gradu Prijedoru, 2016-2020, KM

Način dodjele	2016	2017	2018	2019	2020
Direktna dodjela sredstava	217,000	224,900	217,000	234,300	316,100
Javni poziv sa projektnim pristupom	60,700	60,000	59,500	57,500	53,500
Javni poziv bez projektnog pristupa	0	0	0	0	197,195

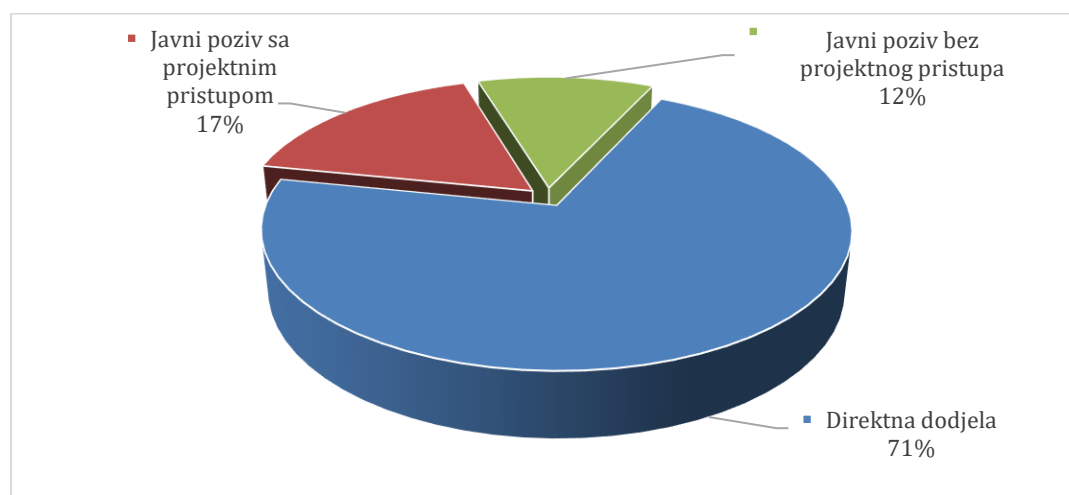
Ukupna izdvajanja za OCD u Gradu Prijedoru od oko 1,7 mil KM u periodu 2016-2020, a prema načinu dodjeljivanja, su predstavljena na sljedećem grafikonu. Najveći dio sredstava (71% ili 1,2 mil KM) dodijeljen je direktnom metodom. Putem javnog poziva uz projektni pristup je dodijeljeno 17% sredstava ili oko 291.000 KM. Primjenom javnog poziva bez projektnog pristupa dodijeljeno je 12% sredstva, odnosno oko 197.000 KM.

³⁸ Medijana budžetskih rashoda po stanovniku je 504 KM.

³⁹ Medijana tekućih grantova po stanovniku je 4 KM.

Grafikon 3 – Kumulativni prikaz načina dodjele sredstava u Gradu Prijedoru, 2016-2020, (%)

Kada se analiziraju prosječna dodijeljena sredstva u kategorijama OCD može se zapaziti relativno nizak nivo dodijeljenih sredstava. Prosječna dodijeljena sredstva u cijelom periodu analize iznose cca 1.440 KM, najveća su u oblasti kulture a najmanja u oblasti OCD za pitanja mladih. Posmatrano u vremenskom toku, najveća prosječna finansijska sredstva su dodijeljena u 2018. g. Relativno niska prosječna finansijska sredstva mogu se javiti kao prepreka većem angažmanu OCD u Gradu Prijedoru.

Tabela 9 - Prosječna finansijska izdvajanja, godišnji iznosi i vrste OCD, 2016-2020, KM

Kategorije OCD	2016	2017	2018	2019	2020	Srednja vrijednost
Boračke organizacije	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Sportske organizacije	1,500	1,700	2,000	2,000	1,550	1,750
Mladi	0	1,500	0	0	1,000	500
Kultura	1,700	1,375	2,000	2,167	1,725	1,793
Ostale OCD	1,654	1,515	2,175	1,762	1,424	1,706
Godišnja srednja vrijednost	1,214	1,522	1,544	1,482	1,425	

Osvrt na izvještaje o provedenoj finansijskoj reviziji

U periodu 2016-2020 Grad Prijedor je bio dva puta predmet finansijske revizije Glavne službe za reviziju javnog sektora u RS i to u 2017. i 2020. godini. U revizorskom izvještaju za 2017. g. istaknut je način dodjele sredstava granta pojedinim organizacijama i udruženjima pri čemu nisu uspostavljeni kriterijumi za raspodjelu grantova čime nije osigurana jednakost i transparentnost prilikom raspodjele sredstava.⁴⁰ Dio iznesenih preporuka iz revizorskog izvještaja se odnosi upravo na donošenje internih akata sa navedenim kriterijima za raspodjelu javnih sredstava i praćenje postignutih efekata.

U izvještaju o finansijskoj reviziji za 2020. g. se navodi da za dodjelu sredstava granta pojedinim organizacijama i udruženjima nisu doneseni akti kao dio sistema internih kontrola, u svrhu definisanja kriterija i postupaka za raspodjelu sredstava granta, što nije u skladu sa odredbama člana 60. Zakona o budžetskom sistemu RS. Također, pojedini korisnici grantova nisu podnosili izvještaje o utrošku sredstava što nije u skladu sa Odukom o izvršenju budžeta Grada Prijedor.⁴¹ Grad je dio sredstava granta dodijelio pojedinim kategorijama OCD, kao što su sportske organizacije, na osnovu odluke gradonačelnika u okviru odobrenog budžeta. Nadalje utvrđeno je da su dodijeljena sredstva sa budžetske pozicije grantovi u zemlji prema obrazovnim ustanovama što u suštini ne predstavlja grant. Stoga je jedna od preporuka u revizorskom izvještaju bila u pravcu otklanjanja ovog nedostatka.

Postupajući po preporuci revizije Grad Prijedor redovno raspisuje i provodi Javne konkurse za udruženja i fondacije u skladu sa Pravilnikom o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava udruženjima i Javni konkurs za izbor najpovoljnijeg projekta u oblasti poboljšanja položaja mladih u skladu sa Pravilnikom o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava za projekte mladih. Od 2019/20. g., na preporuku revizije Grad Prijedor objavljuje Obavještenje za socijalno-humanitarna i udruženja nacionalnih manjina za programske aktivnosti u skladu sa Pravilnikom o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava socijalno-humanitarnim udruženjima i udruženjima nacionalnih manjina. Također, od 2019/20. godine raspisuje se i Javni konkurs za udruženja u oblasti amaterizma u kulturi u skladu sa Pravilnikom o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava udruženjima u oblasti amaterizma u kulturi. Od 2021. g. raspisuje se i provodi Javni poziv za raspodjelu sredstva iz budžeta za sportske klubove i organizacije sa područja Grada Prijedora u skladu sa Pravilnikom o raspodjeli sredstava sportskim klubovima i organizacijama. Od 2021. godine Skupština Grada je donijela Odluku o usluzi javne kuhinje na osnovu koje se raspisuje i provodi Javni poziv za pružaoce usluge javne kuhinje, nakon čega se zaključuje ugovor sa izabranim pružiocima usluga javne kuhinje (udruženjima građana). Sve navedena aktivnosti se objavljuju i na Internet stranici Grada Prijedor.

---

⁴⁰ (Glavna služba za reviziju javnog sektora RS, 2018).

⁴¹ (Glavna služba za reviziju javnog sektora RS, 2021).

Zaključak

Grad Prijedor je u periodu 2016 -2020 dodjeljivao finansijska sredstva u formi tekućeg granta za podršku aktivnostima OCD i to najvećim dijelom direktnim metodom, te u manjem obimu putem javnog poziva sa i bez primjene projektnog pristupa. Ukupno je dodijeljeno oko 1,7 mil KM. Najviše budžetskih sredstava za finansiranje aktivnosti OCD se izdvaja za boračke organizacije i za OCD iz oblasti kulture te ostale OCD, zbirno više od 95% ukupnih sredstava. U posmatranom periodu Grad Prijedor je dodijelio neznatna sredstva za aktivnosti omladinskih i sportskih organizacija. Postojeći način raspodjele i visine sredstava koje odobrava JLS ne može napraviti značajne promjene u lokalnoj zajednici i dati doprinos zadovoljenju potreba krajnjih korisnika.

Preporuke

- Povećati udio tekućih grantova prema OCD sa sadašnjih prosječnih 0,9% na 1,3% do 1,5% budžeta na godišnjem nivou, u skladu sa fiskalnim kapacitetom.
- Povećati omjer sredstava koja se OCD dodjeljuju putem javnog poziva uz primjenu projektnog pristupa a na principima LOD metodologije te shodno tome smanjiti iznos sredstava koji se dodjeljuju direktnom metodom.
- Povećati izdvajanja za OCD koje se bave pitanjima mladih a u skladu sa Omladinskom politikom.
- Redovno finansirati OCD za pitanja mladih, odobravanjem sredstava u svakoj godini.
- Rok za podnošenje prijave za finansiranje projekata po objavljenom Javnom konkursu za izbor najpovoljnijih projekata u oblasti poboljšanja položaja mladih Grada Prijedora i Javnom konkursu za izbor najpovoljnijih projekata OCD povećati sa sadašnjih 15 dana, na četiri sedmice.
- Provoditi javne rasprave za definisanje prioriternih oblasti u okviru kojih će se finansirati OCD projekti putem javnih poziva za dodjelu sredstava iz budžeta.
- Pri kreiranju Javnog konkursa za izbor najpovoljnijih projekata utvrditi minimalnu i maksimalnu vrijednost i trajanje projekta kojim se OCD mogu prijaviti na javni konkurs.
- Imajući na umu da pojedinačno dodijeljeni iznosi sredstava iznose oko 500 KM do 3.500 neophodno je značajno povećati ove pojedinačne vrijednosti kako OCD projekti mogli da doprinesu ostvarenju potreba korisnika njihovih projekata u lokalnoj zajednici.
- U javnom konkursu omogućiti i podnošenje prigovora/žalbe na rezultate javnog konkursa.
- U javnom konkursu navesti i informaciju o načinu objavljivanja rezultata javnog konkursa uz objavljivanje rezultata na zvaničnoj web stranici Grada Prijedora.
- Povećati prosječna finansijska sredstva za OCD u svim kategorijama, izuzev boračkih organizacija za koje nisu prosječna izdvajanja analizirana, kako bi se OCD omogućilo provođenje projekata sa sadržajnijim aktivnostima.
- Broj članova Komisiju za saradnju sa udruženjima i fondacijama povećati sa 4 na pet članova izmjenom čl. 5 Pravilnika o kriterijima, načinu i postupku dodjele sredstava udruženjima i fondacijama.
- U Komisiju za ocjenu projektnih prijedloga uključiti i predstavnika OCD (kao petog člana), te utvrditi da predstavnik OCD ima zamjenika kako bi se izbjegao sukob interesa u slučaju da na javni poziv aplicira i OCD čiji je predstavnik član Komisije. S tim uvezi potrebno je izmijeniti čl. 5 Pravilnika o kriterijima, načinu i postupku dodjele sredstava udruženjima i fondacijama.
- Isplatu odobrenih sredstava prema OCD vršiti višekratno, na osnovu provedenog periodičnog izvještavanja, naročito za projekte više vrijednosti. S tim u vezi utvrditi minimalni vrijednosni prag za projekte koji se finansiraju putem višekratne isplate.

- Provoditi monitoring implementacije projekata više puta tokom trajanja projekta.
- Za komisiju koja provodi monitoring se preporučuje specifična obuka članova o načinima, vrstama i metodama monitoringa.
- Nakon provedbe projekta vršiti analizu postignutih rezultata kroz realizaciju projekata i učiniti je dostupnom javnosti.